

هوالشافی
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
دانشکده داروسازی و علوم دارویی
گروه داروسازی بالینی و خدمات دارویی

برنامه آموزشی درس

ارزیابی نقادانه مقالات و ژورنالیسم پزشکی

برای دستیاران مقطع دکترای تخصصی رشته داروسازی بالینی

شناسنامه درس:

نام درس: Manuscript appraisal & Medical journalism	دانشکده: داروسازی و علوم دارویی	گروه آموزشی: داروسازی بالینی و خدمات دارویی
شماره درس: ۳۱۸۶۱۶	دستیاران ترم: دوم	محل برگزاری: کلاس شهید هدایتی
نوع درس: ۲ واحد اختیاری	نیمسال: اول ۹۶ - ۹۵	مدت زمان: ۳۳ جلسه یک ساعته
مسئول درس: دکتر میرعلیمحمد سبزیقائی پست الکترونیک: ams@mui.ac.ir (زمان تشکیل کلاسها حسب وقت اساتید و دستیاران قابل تغییر است).	پیشنیاز: فارماکوپیدمیولوژی، آمار و روش تحقیق	زمان برگزاری: چهارشنبه ها ساعت ۱۰ صبح
مدرسین: دکتر بدری (۸ جلسه)، دکتر فرسائی (۲ جلسه)، دکتر امیرصدری (۳ جلسه) و دکتر سبزیقائی (۲۱ جلسه)	زمان مراجعه دستیاران: پس از کلاس درس بمدت نیم ساعت (در زمانهای دیگر از طریق پست الکترونیک و یا تماس با دفتر)	

دیدگاه:

ارزیابی نقادانه مقالات علمی فرایندی پویا و از بدیهی ترین قابلیت های مورد نیاز برای توسعه علم و دانش می باشد. در زمان حاضر، فرایندهای پژوهشی در صورتی قابلیت استفاده توسط جامعه بشری را پیدا میکنند که نتایج حاصل از آن به یکی از برون دادهای رایج در جوامع علمی تبدیل و در دسترس بقیه محققین قرار گیرد. برگزاری سمینارها، کنگره ها و دیگر همایش های علمی و همچنین چاپ کتب، مقالات و نشریات علمی پژوهشی گوناگون همگی مثالهایی از نحوه اقدام محققین در راستای تحقق موضوع فوق می باشند. منظور از ژورنالیسم پزشکی انتشار صحیح و سالم یافته های دانش روزآمد بشری در علوم پزشکی از طریق انواع رسانه های موجود میباشد. در هر سال بیش از ۱/۳ میلیون مقاله از انواع مختلف و سطوح متفاوت علمی در اشکال سخت (مجلات) و نرم (الکترونیکی) به چاپ میرسد که این حجم وسیع اطلاعات نیازمند قدرت تفکیک سره از ناسره با رعایت چهارچوبهای علمی است.

در این راستا، برای حصول توانمندی لازم برای ارزیابی مورد بحث در فوق، لازم است که در ابتدا با ماهیت شکلی و هم چنین عملکردی اجزای مختلف مقالات علمی استاندارد (بعنوان شایعترین نحوه انتشار برون دادهای پژوهشی) آشنائی حاصل نمود و سپس به نقد ادبیات موجود در این زمینه پرداخت. تدوین این برنامه آموزشی بهمین دلیل و برای آماده سازی دستیاران رشته تخصصی داروسازی بالینی برای مواجهه با ادبیات علمی مورد استفاده در علوم زیر مجموعه این رشته انجام گرفته است.

هدف کلی درس:

- آشنا نمودن کاربردی دستیار رشته داروسازی بالینی با ماهیت شکلی و عملکردی مقالات و نحوه ارزیابی نقادانه آنها در قالب مفاهیم ژورنالیسم پزشکی

نحوه آموزش محتوای درس:

- ارائه سمینار آموزشی توسط استاد در هر جلسه و سپس بررسی عملی و نقادانه مقالات مرتبط با مبحث آموزشی
- مطالعه و ارائه مقالات با محتوای آموزشی - کاربردی شده ارسالی توسط استاد درس، توسط دانشجویان در قالب ژورنال کلاب

برونداد آموزشی:

انتظار میرود که دانشجو پس از اتمام این درس:

- بتواند واژه شناسی های رایج در ژورنالیسم پزشکی را توضیح دهد.
- بتواند ژورنالهای علمی پژوهشی مورد استفاده در داروسازی بالینی را نام ببرد.
- بتواند اجزای انواع مقالات رایج در داروسازی بالینی توضیح دهد.
- دارای دانش کافی از نظر شکلی و محتوایی برای ارزیابی اجزای مقالات علمی پژوهشی باشد.
- توانائی تحلیل مفهومی داده ها، روشها و نتایج مقالات حاصل از مطالعات داروسازی بالینی را داشته باشد.

منبع درسی اصلی جهت تدریس:

- Equator network. Essential resources for writing and publishing and critical appraising health research. <http://www.equator-network.org/>. [accessed 01.09.2015]

منابع کمکی جهت ژورنال کلاب دستیاران:

کلیه جلسات همراه فعالیت کارگاهی و یک ژورنال کلاب از مقالات منابع و ژورنال های زیر خواهد بود:

- British Medical Journal
- Journal of American Medical Association
- The New England Journal of Medicine
- American Journal of Health-system Pharmacists
- Annals of Pharmacotherapy
- International Journal Clinical Pharmacy
- Journal of Research In Pharmacy Practice

نحوه ارزشیابی دستیار:

- در بعضی جلسات از مطالب درسی جلسه قبل و جلسه اخیر و مواردی که دانشجو ملزم به مطالعه آنها قبل از جلسه بوده است ، کوئیز کتبی و یا شفاهی اخذ شده که میزان تاثیر این فعالیت درسی دانشجویان در ارزشیابی نهائی میتواند حداکثر به میزان بیست درصد نمره نهائی (برای مجموعه کوئیزهای اخذ شده) باشد.
- کوئیزها حداکثر بیست درصد نمره و امتحان کتبی پایانترم که شامل همه مفاد مورد تدریس از ابتدای نیمسال خواهد بود ، مابقی نمره نهائی دانشجو را تشکیل خواهد داد.

مقررات برگزاری کلاسها

۱. روش اصلی ارتباط خارج کلاسی استاد با دستیار در این درس (علاوه بر ساعات پاسخ گوئی و مشاوره با دستیاران که بلافاصله بعد از کلاس است) از طریق پست الکترونیک دستیاران میباشد و دستیاران این دوره موظفند تا نسبت به بررسی صندوق پست الکترونیک خود حداقل برای روزی یکبار اقدام نمایند. هر محتوای آموزشی اعم از مقاله برای مطالعه دستیاران و یا مطالب مؤثر در کوئیزهای اخذ شده در کلاس و هم چنین هر نوع خبررسانی در مورد کلاس که به آدرس ایمیل دستیاران ارسال شود ، به منزله ابلاغ رسمی آموزشی تلقی شده و عدم ملاحظه آن توسط دانشجو ، مسموم نمی باشد.
۲. انتظار میرود تا دستیاران محترم حتماً قبل از کلاس درس نسبت به مطالعه محتوای آموزشی ارسال شده برای آنها اقدام کنند. منبع محتوای علمی برای کوئیز های کلاسی مطالب درس جلسه قبل و مطالب ارسالی به ادرس ایمیل دستیاران میباشد.
۳. در هر جلسه حضور و غیاب انجام شده و هر غیبت کلاسی (صرفنظر از علت آن) با کسر ۱ نمره و دیرآمدگی (ورود به کلاس درس پس از ساعت مقرر شروع کلاس و بهر دلیل) با کسر ۰/۵ نمره از نمره نهائی به ازای هر جلسه همراه خواهد بود. در صورت موجه بودن علت غیبت به تشخیص مسئول درس ، فقط امتیاز ویژه حضور در کلاس (معادل نیم نمره بازای هر جلسه غیبت موجه) کسر خواهد شد. لذا از کلیه عزیزان صمیمانه درخواست میشود که در حین کلاس با رعایت نظم و انضباط در برگزاری هر چه بهتر کلاس همکاری نموده و در عین حال عدم رعایت این نکته در ارزشیابی نهائی آنها به نحو مؤثری لحاظ خواهد شد. ضمناً مطابق مقررات آموزشی ، دستیارانی که در زمان حذف و اضافه درس را اخذ مینمایند نیز موظف به شرکت در کلاسها از ابتدای سال تحصیلی بوده و غیبت آنها در فاصله ابتدای ترم تا اخذ درس مشمول مفاد مندرج در این بند خواهد شد.
۴. کلیه مقالات و مطالب کمک آموزشی که در کلاس معرفی شده و یا در اختیار دانشجویان قرار میگیرد ، جزو سرفصلهای درسی بوده و در امتحانات از آن مطالب نیز استفاده خواهد شد. لذا به عزیزان دانشجو اکیدا توصیه میگردد که جهت درک صحیح و کامل مطالب ، علاوه بر مذاقه در توضیحات کلاسی استاد درس (که صرفاً جهت آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم اساسی است) ، با مدیریت بر زمان در طول نیمسال تحصیلی از مطالب منابع معرفی شده بهره مند گردند. مطالبی که در کلاس درس از منابع درسی اصلی جهت دستیاران معرفی میشود (و بدلیل محدودیت زمانی مورد بحث شفاهی قرار نمیگیرند) عیناً جزو مطالب درسی بوده و دستیاران محترم موظف به مطالعه کامل آنها هستند.

۱	تاریخچه و اصول ارزیابی نقادانه مقالات در ژورنالیسم پزشکی	دکتر سبزیبائی
۲	اصطلاحات رایج در ارزیابی بروندهای علمی و ژورنالیسم پزشکی	دکتر سبزیبائی
۳	انواع روشهای انتشار بروندهای پژوهشی و معرفی ژورنال های مرتبط با داروسازی بالینی	دکتر سبزیبائی
۴	انواع مقالات در داروسازی بالینی (بهمراه فعالیت کارگاهی)	دکتر سبزیبائی
۵	دستورالعمل نگارش مقدمه مقالات کارآزمایی بالینی ، مقطعی و ارزیابی تجویز و مصرف دارو	دکتر سبزیبائی
۶	کارگاه ارزیابی نقادانه مقالات علمی: نقد و بررسی مقدمه یک مقاله چاپ شده	دکتر سبزیبائی
۷	دستورالعمل نگارش روش شناسی کارآزماییهای بالینی Consort	دکتر بدری
۸	کارگاه ارزیابی نقادانه مقالات علمی: نقد و بررسی روش شناسی یک مقاله کارآزمایی بالینی	دکتر بدری
۹	دستورالعمل نگارش روش شناسی مطالعات مشاهده ای Strobe	دکتر بدری
۱۰	کارگاه ارزیابی نقادانه مقالات علمی: نقد و بررسی روش شناسی یک مقاله مشاهده ای	دکتر بدری
۱۱	دستورالعمل نگارش روش شناسی مرور نظام مند Prisma	دکتر بدری
۱۲	کارگاه ارزیابی نقادانه مقالات علمی: نقد و بررسی روش شناسی یک مقاله مرور نظام مند	دکتر بدری
۱۳	دستورالعمل نگارش روش شناسی یک مقاله ارزیابی تجویز و مصرف دارو	دکتر بدری
۱۴	کارگاه ارزیابی نقادانه مقالات علمی: نقد و بررسی روش شناسی یک مقاله ارزیابی تجویز و مصرف دارو	دکتر بدری
۱۵	دستورالعمل نگارش نتایج مطالعات بالینی	دکتر سبزیبائی
۱۶	کارگاه ارزیابی نقادانه مقالات علمی: نقد و بررسی نتایج یک مقاله چاپ شده	دکتر سبزیبائی
۱۷	اصول نگارش بحث در مقالات بالینی	دکتر سبزیبائی
۱۸	کارگاه ارزیابی نقادانه مقالات علمی: نقد و بررسی قسمت بحث یک مقاله چاپ شده	دکتر سبزیبائی
۱۹	اصول نگارش ملحقات مقاله در مقالات بالینی (بهمراه فعالیت کارگاهی)	دکتر سبزیبائی
۲۰	کارگاه ارزیابی نقادانه مقالات علمی: نقد و بررسی قسمت بحث یک مقاله چاپ شده	دکتر فرسائی
۲۱	اصول نگارش منابع مقاله و استفاده از نرم افزار EndNote [®] (بهمراه فعالیت کارگاهی)	دکتر فرسائی
۲۲	کارگاه ارزیابی و تحلیل مطالعات اقتصادی داروها (۱)	دکتر امیرصدری
۲۳	کارگاه ارزیابی و تحلیل تحلیلهای اقتصادی داروها (۲)	دکتر امیرصدری
۲۴	کارگاه ارزیابی و تحلیل تحلیلهای اقتصادی داروها (۳)	دکتر امیرصدری
۲۵	کارگاه معرفی و کاربرد نمایه های داخلی و بین المللی مقالات پزشکی	دکتر سبزیبائی
۲۶	اصول نگارش نامه به سردبیر ژورنالهای علمی پژوهشی (بهمراه فعالیت کارگاهی)	دکتر سبزیبائی
۲۷	کارگاه ارزیابی نقادانه مقالات علمی: نقد و بررسی ۳ مورد نامه به سردبیر	دکتر سبزیبائی
۲۸	اخلاق نشر بروندهای علمی و اخلاق ارزیابی پروپوزالها و مقالات	دکتر سبزیبائی
۲۹	نکات کاربردی در انتخاب ژورنال مناسب برای چاپ مقالات	دکتر سبزیبائی
۳۰	نکات کاربردی در ارسال دستنوشته علمی به ژورنالهای علمی پژوهشی	دکتر سبزیبائی
۳۱	اصول داوری و ارزیابی علمی مقالات پژوهشی	دکتر سبزیبائی
۳۲	کارگاه ارزیابی نقادانه مقالات علمی: داوری یک مقاله چاپ شده	دکتر سبزیبائی
۳۳	نکات کاربردی در تهیه و ارائه پوستر و سخنرانی علمی موثر در کنگره های علمی	دکتر سبزیبائی
۳۴	اشتباهات رایج در نگارش مقالات علمی و ارزیابی آنها	دکتر سبزیبائی